PACJ
PARICHART JOURNAL

Research Articles

The Relationship between Green Supply Chain Management and the Competitive Advantage of Community Enterprises in Bang Phli Yai Subdistrict Administrative Organization, Bang Phli District, Samut Prakan Province

ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับความได้เปรียบทางการแข่งขัน ของวิสาหกิจชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

Youwadee Premwichai[1*], Ruompol Jantasart[1] and, Chontida Yotpan[2]

ยุวดี เปรมวิชัย[1*] รวมพล จันทศาสตร์[1] และชนม์ธิดา ยศปัน[2]

[1] Faculty of Logistics and Aviation Technology, Southeast Bangkok University, Bangkok, 10260, Thailand

[2] Faculty of Accounting and Management Sciences, Southeast Bangkok University, Bangkok, 10260, Thailand

[1] คณะโลจิสติกส์และเทคโนโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก กรุงเทพฯ 10260

[2] คณะบัญชีและวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก กรุงเทพฯ 10260

* Correspondence: yuwatisit@gmail.com

Citation:

Premwichai, Y.; Jantasart, R.; Yotpan, C. (2026). Green supply chain management to enhance the competitive advantage of community enterprises in bang phli yai subdistrict administrative organization, bang phli district, samut prakan province. *Parichart J. 39*(5), 341-353. https://doi.org/10.55164/pactj.v39i5.284546

Article history:

Received: October 21, 2025

Revised: April 12, 2026

Accepted: May 20, 2026

Publisher's Note:

This article is published and distributed under the terms of the Thaksin University.

Abstract:

Background and Objectives: This research aimed to: 1) investigate the levels of understanding of green supply chain management, competitive advantage, and operational performance among community enterprises in the area under the Bang Phli Yai Subdistrict Administrative Organization, Bang Phli District, Samut Prakan Province; 2) examine the relationship between understanding of green supply chain management and competitive advantage among these community enterprises; and 3) identify key variables that contribute to increasing community enterprise entrepreneurs' knowledge of green supply chain management.

Methods: The study population consisted of community enterprise entrepreneurs in the area under the Bang Phli Yai Subdistrict Administrative Organization, whose total number was unknown, and 21 officials involved in community enterprise operations. The sample comprised 150 community enterprise entrepreneurs selected through convenience and voluntary sampling and all 21 relevant officials, who participated through voluntary sampling. Data were collected through fieldwork using questionnaires. The data were analyzed using descriptive statistics, Pearson's correlation coefficient, and binary logistic regression.

Results: The findings revealed that: 1) the level of understanding of green supply chain management among community enterprises in the study area was high across all aspects. However, the environmental aspect, particularly knowledge of wastewater treatment from production processes, received the lowest mean score. Competitive advantage was also rated at a high level. Regarding operational performance, most entrepreneurs who demonstrated good business performance, particularly in cost reduction, had knowledge of green supply chain management. 2) Understanding of green supply chain management was positively correlated with competitive advantage at a statistically significant level.

3) The environmental aspect was identified as a key variable associated with increasing entrepreneurs' knowledge of green supply chain management.

Application of this Study: The findings can be applied by the Bang Phli Yai Subdistrict Administrative Organization to develop initiatives aimed at enhancing community enterprise entrepreneurs' knowledge of green supply chain management. In particular, educational activities should prioritize environmental management, with a specific focus on wastewater treatment from community production processes. Such initiatives may help entrepreneurs improve their environmental management practices and support the development of community enterprises.

Conclusions: The study found that community enterprise entrepreneurs in the study area had a high level of understanding of green supply chain management and competitive advantage. A statistically significant positive relationship was found between understanding of green supply chain management and competitive advantage. The environmental aspect, particularly wastewater treatment, was identified as an important area for further knowledge development. Therefore, promoting environmental knowledge and appropriate wastewater treatment practices should be a priority for the Bang Phli Yai Subdistrict Administrative Organization in supporting sustainable community enterprise development.

Keyword: Green Supply Chain Management; Competitive Advantage; Community Enterprises

บทคัดย่อ:

ที่มาและวัตถุประสงค์: การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความได้เปรียบทางการแข่งขัน และผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชน และ 3) ศึกษาตัวแปรสำคัญที่มีส่วนในการเพิ่มระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่

ระเบียบวิธีการศึกษา: ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านวิสาหกิจชุมชนจำนวน 21 คน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนจำนวน 150 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญและแบบอาสาสมัคร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจำนวน 21 คน ซึ่งเข้าร่วมการวิจัยโดยสมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยและคณะลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิภาค (binary logistic regression)

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูงทุกด้าน อย่างไรก็ตาม มุมมองด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะประเด็นการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการผลิต มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนความได้เปรียบทางการแข่งขันอยู่ในระดับสูงเช่นกัน สำหรับผลการดำเนินงานพบว่า ผู้ประกอบการที่มีผลประกอบการดี โดยเฉพาะการลดต้นทุน ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) มุมมองด้านสิ่งแวดล้อมเป็น

ตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน

การประยุกต์ใช้ผลการศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน โดยควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการผลิตในชุมชน เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถปรับปรุงแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมและพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนได้อย่างเหมาะสม

บทสรุป: ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและความได้เปรียบทางการแข่งขันอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยังมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมุมมองด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการผลิต เป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการส่งเสริมความรู้เพิ่มเติม ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและแนวทางการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความได้เปรียบทางการแข่งขัน วิสาหกิจชุมชน

บทนำ (Introduction)

โลกเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ทุกประเทศล้วนมีเป้าหมายมุ่งสู่อนาคตที่ยั่งยืน ตามเป้าหมายความยั่งยืน (Sustainable Development Goals ; SDGs) 17 เป้าหมาย ทำให้แนวคิด “เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการแข่งขันของทุกวงการ โดยเฉพาะวงการธุรกิจพบว่าการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain Management ;GSCM) ช่วยลดต้นทุนและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้ธุรกิจด้วย [1] วิสาหกิจชุมชนเป็นธุรกิจในชุนชน [2] การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันเป็นแนวทางในการพัฒนาธุรกิจในชุมชนเช่นเดียวกับวงการธุรกิจอื่นๆ การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันจึงเป็นการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนส่งผลต่อเศรษฐกิจชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืน ดังนั้นการหาแนวทางเพื่อเป็นการพัฒนาผู้ประกอบการให้มีผลการดำเนินการที่ดีซึ่งส่งผลให้ชุมชนรายได้มากขึ้น [3] องค์กรท้องถิ่นที่รับผิดชอบวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่หนึ่งๆ ควรมีการนำความรู้ของการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมาพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งแสดงถึงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจมุ่งสู่อนาคตที่ยั่งยืนของชุมชน เนื่องจากความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีหลากหลายด้าน [4] องค์กรท้องถิ่นจึงควรมีแนวทางให้ความรู้แก่วิสาหกิจชุมชนของตนให้ชัดเจนตรงจุดประสงค์เพื่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้ธุรกิจชุมชนด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ตั้งอยู่ในพื้นที่แหล่งเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรปราการ แต่เดิมประชาชนทำการเกษตร ทำนา ทำสวน เลี้ยงปลา แต่ปัจจุบันทำการเกษตรไม่ได้ผลดีเพราะพื้นที่เปลี่ยนไป เนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการกลายเป็นเขตอุตสาหกรรมและมีค่าครองชีพสูงเป็นอันดับที่ 6 ของประเทศไทย [5] องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่มีวิสาหกิจชุมชนจำนวนมากในพื้นที่รับผิดชอบ และมีภารกิจในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย [6] การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้วิสาหกิจชุมชนเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ผู้ประกอบการมีผลการดำเนินการที่ดีส่งผลให้ชุมชนรายได้มากขึ้น ขณะเดียวกันองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่มีภารกิจในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามนโยบายของประเทศซึ่งเป็นตามแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย ดังนั้นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กับความได้เปรียบทางการแข่งขัน เพื่อให้พบว่าตัวแปรใดสำคัญต่อการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อนำตัวแปรนี้ไปให้ความรู้แก่วิสาหกิจชุมชน ก็จะทำให้วิสาหกิจชุมชนมีความได้เปรียบทางการแข่งขันไปด้วยพร้อมกัน แนวทางของการวิจัยนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความรู้ของการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความเข้าใจต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่

อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และศึกษาตัวแปรสำคัญในการเพิ่มความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้แก่วิสาหกิจชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ เพื่อประโยชน์สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้ได้รู้ข้อมูลสภาพความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของวิสาหกิจชุมชน และนำตัวแปรสำคัญที่ได้จากการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางเพิ่มความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้แก่วิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และขับเคลื่อนความก้าวหน้าของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ต่อไป

วัตถุประสงค์ (Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และผลการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องของวิสาหกิจชุมชนเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจของการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่
3. ศึกษาตัวแปรสำคัญในการเพิ่มระดับความรู้ของการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนเขต องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่

ทบทวนวรณกรรม

ความหมายและความเป็นมาของวิสาหกิจชุมชน

ความหมายของวิสาหกิจชุมชน [7] “วิสาหกิจชุมชน หมายความว่า กิจกรรมของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่นๆที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด” โดยการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน หรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ต้องมีการจดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตร มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นคณะทำงานร่วมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพัฒนาการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม

การจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain Management) เป็นการนำแนวคิดเรื่องสิ่งแวดล้อม (Green) มาผนึกรวมกับการจัดโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) เรียกรวมเป็น การจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือการจัดการโซ่อุปทานสีเขียว โดยมุ่งการดำเนินการที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดทุกขั้นของกระบวนการผลิต การจัดการโซ่อุปทานมีบทบาทสำคัญในการลดต้นทุนผลิตภัณฑ์ตั้งแต่การเตรียมการเริ่มต้นโดยใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการกระบวนการ การจัดหา จัดเก็บ ขนส่งสิ่งของ แรงงานคน และสิ่งอำนวยความสะดวกในกระบวนการผลิต รวมถึงการตลาดของธุรกิจ และการจัดการสินค้าคงคลัง [8] ส่งผลให้องค์การประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยสมรรถะโลจิสติกส์ที่ดีจากการประยุกต์การจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของวิสาหกิจชุมชุน จะทำให้เกิดประสิทธิภาพทางการทำงาน ที่ลดต้นทุนทางการจัดเก็บสินค้า ลดต้นทุนของกิจกรรมอื่นๆ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสินทรัพย์ระดับสูง [9] ดังนั้นการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน [1] ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม [2] สนับสนุนให้ทุกสังคมปรับพฤติกรรมให้เป็นพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพราะพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมช่วยลดปัญหาโลกร้อน ลดมลพิษ ลดการเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ และเป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs (Sustainable Development Goals) เพื่อเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลกอย่างรวดเร็ว ที่จะส่งผลกระทบต่อมนุษย์ในหลากหลายมิติ โดยการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนผังของสำนักโลจิสติกส์ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ [4] การวิจัยนี้นำมาจัดกลุ่มให้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านกระบวนการภายใน (Internal Management) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Development) และด้านมุมมองด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Perspective)

ความได้เปรียบในการแข่งขัน

ความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage) คือ คุณลักษณะของธุรกิจที่ดึงดูดและเข้าถึงลูกค้าได้มากกว่าคู่แข่ง ทำให้ธุรกิจมีความได้เปรียบในการแข่งขันมากกว่าธุรกิจอื่น ๆ และสามารถตอบสนองความต้องการบางอย่างให้แก่ลูกค้า

โดยที่คู่แข่งไม่มีหรือไม่สามารถเสนอได้ [10] เช่น ต้นทุนที่ต่ำกว่า บริการพิเศษกว่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ดีกว่า รวมถึงการตลาดที่แข็งแกร่งกว่า เป็นต้น ความได้เปรียบในการแข่งขัน จึงเป็นกลยุทธ์ที่ทำให้องค์กรเหนือกว่าคู่แข่งขัน และสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าด้วยคุณค่าที่เหนือกว่าคู่แข่งขัน โดยการนำเสนอผลิตภัณฑ์หรือบริการให้แก่ลูกค้าได้อย่างเหนือความคาดหมาย โดยคู่แข่งไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ ความได้เปรียบในการแข่งขันมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ มีความก้าวหน้าเจริญเติบโตและยั่งยืน การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันจึงหมายถึง ความสามารถในการทำกำไรผ่านคุณลักษณะและทรัพยากรที่จะดำเนินการในระดับที่สูงกว่าคนอื่น ๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกันหรือตลาด โดยแนวคิดของ Porter [11] พบว่า องค์กรต้องสร้างความ แตกต่างจากคู่แข่งขัน (Differentiation) มีความยืดหยุ่น (Resilient) และ สร้างนวัตกรรม (Innovation) และพบว่า ปัจจัยความได้เปรียบในการแข่งขัน ด้านการสร้างความแตกต่างส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน [12] ดังนั้นธุรกิจควรมีการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์/ บริการให้เป็นเอกลักษณ์ขององค์กรเพื่อสร้างความแตกต่าง หรืออาจจะเป็นความแตกต่างในกระบวนการทำงานขององค์กร หรือสินค้าและบริการที่มีคุณค่าในมุมมองของผู้ซื้อ/ผู้บริโภค นอกจากนี้ ความยืดหยุ่น (Resilient) หมายถึง ธุรกิจควรมีความสามารถในการปรับตัวเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค อาทิ ความรวดเร็วในการตอบสนอง การปรับต้นทุน การปรับราคา รูปแบบการขาย [10] การตอบสนอง ความต้องการของลูกค้าได้รวดเร็วกว่า ความได้เปรียบด้านความเร็วจะประสบความสำเร็จและอยู่รอด นอกจากนี้การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอาจทำได้ด้วยการพัฒนาบุคลากรเพื่อจุดประกายความความคิด สร้างสรรค์ (Creative thinking) เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ (Innovation) ขึ้นในองค์การ [13] การสร้างนวัตกรรมในการผลิตหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์พัฒนาผลิตภัณฑ์จาก ผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้วให้เกิดขึ้น รวมทั้งการปรับปรุงของเก่าให้ดีขึ้น นั้นจะสามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันได้ งานวิจัยนี้จึงสรุปว่าความได้เปรียบทางการแข่งขันที่สำคัญสำหรับวิสาหกิจชุมชน มี 3 ด้าน คือ ด้านการสร้างความแตกต่าง (Difference) ด้านการมีความยืดหยุ่น (Resilient) และด้านการสร้างนวัตกรรม (Innovation)

นอกจากที่กล่าวมาแล้วยังพบว่า การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชนมีความเชื่อมโยงกับผลประกอบการของวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากการบริหารต้นทุนที่ดีจะเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน [14] กลยุทธ์ด้านต้นทุนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน [3, 15] เมื่อประกอบกับการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน [16] และพบว่า การจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย การจัดซื้อจัดหาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การออกแบบและสร้างสรรค์ การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การขนส่งกระจายสินค้า และส่งมอบสินค้า [17] ซึ่งเป็นต้นทุนการดำเนินการทั้งสิ้น ดังนั้นการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องกับต้นทุนการดำเนินการทุกส่วนของวิสาหกิจชุมชน [9]

การวิเคราะห์การถดถอยไบนารีโลจิสติกส์

วิธีการวิเคราะห์การถดถอยไบนารีโลจิสติกส์ (Binary Logistic Regression) [17] เป็นวิธีการทางสถิติ ใช้สำหรับการทำนายหรือพยากรณ์ตัวแปรตามที่เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ (Qualitative Variables) ที่มีลักษณะเป็นตัวแปรกลุ่ม (Categories Variable) และเป็นอิสระกัน 2 กลุ่ม ซึ่งแตกต่างจากวิธีการของการถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression) ที่ตัวแปรตามต้องเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ (Quantitative Variable) เท่านั้น รวมถึงข้อตกลงเบื้องต้นของวิธีการถดถอยไบนารีโลจิสติกส์ ที่ไม่มีข้อตกลงเกี่ยวกับการแจกแจงแบบปกติของตัวแปรตาม และการเป็นอิสระกันของความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน ผลของการวิเคราะห์ได้โมเดลการทำนาย หรือ โมเดล Binary Logistic Regression ดังนี้

$$Ln\left(\frac{p}{1-p}\right) = \beta_0 + \beta_1 X_1 - \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \cdots + \beta_k X_k$$

หรือ p = $$p(Y=1) = \frac{1}{1+\exp\left(-\left(\beta_0+\beta_1 X_1-\beta_2 X_2+\beta_3 X_3+\cdots+\beta_k X_k\right)\right.}$$

เมื่อ P คือ ความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ และ $\frac{p}{1-p}$ เรียกว่า Odds Ratio (OR) ซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 1 เสมอ

$X_1, X_2, X_3, \ldots, X_k$ เป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variable หรือ Predictor Variable)

β_0 เป็น ค่าคงที่ หรือ Y – intercept ของโมเดล

$\beta_1, \beta_2, \beta_3, \ldots, \beta_k$ เป็นสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ

การพิจารณาว่าโมเดล Binary Logistic Regression ที่ได้มีความเหมาะสม (Model Fit) หรือไม่ มีหลายวิธี เช่นวิธี Hosmer-Lemeshow Test ผลลัพธ์แสดงเป็นค่า Chi-square ของ Likelihood Ratio Tests หรือ วิธี Classification Table ที่ผลลัพธ์แสดงเปอร์เซ็นต์การทำนายได้ถูกกลุ่ม (Percentage of Accuracy) เป็นต้น

การคัดเลือกตัวแปรอิสระเข้าสู่โมเดล Binary Logistic Regression สามารถกำหนดระดับนัยสำคัญ (Significance Level) ที่มากกว่า 0.05 หรือ 0.10 ได้ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการตัดตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงซ้อนกับตัวแปรอื่นออกไปจากการวิเคราะห์ตามแนวทางของ Hosmer and Lemeshow [17] และการพิจารณาว่าตัวแปรอิสระใดมีความสำคัญต่อการเพิ่มค่า P พิจารณาจากค่าสถิติ Walds ด้วยระดับนัยสำคัญตามที่กำหนด

การวิจัยนี้ใช้วิธีการถดถอยไบนารีโลจิสติกส์ (Binary Logistic Regression) ว่าตัวแปรใดมีผลต่อการเพิ่มหรือเปลี่ยนกลุ่มความรู้ของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน จากมีกลุ่มที่มีความรู้น้อยหรือไม่มีความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไปสู่กลุ่มที่มีความรู้มากขึ้น และในเมื่อความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สัมพันธ์กับการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชน การมีความรู้มากขึ้นย่อมทำให้โอกาสของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ในการสร้างความได้เปรียบย่อมมากขึ้นด้วย

จากแนวคิดและการทบทวนวรรณกรรม จึงกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

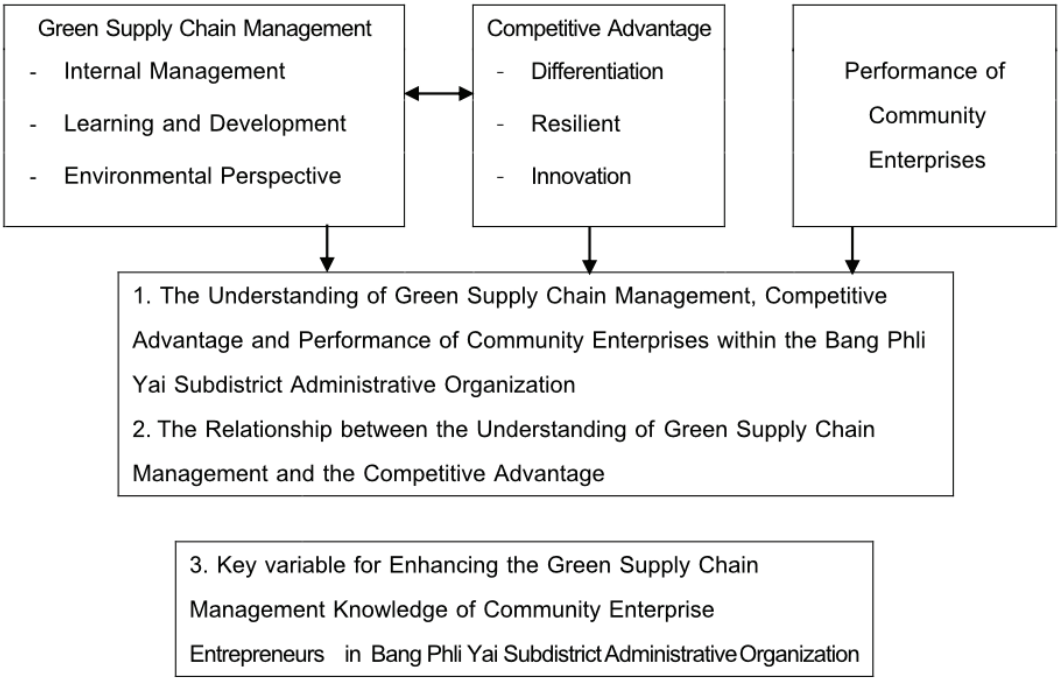

Figure 1. Research Concept Framework

Source: From the Analysis Conducted by the Researcher

ระเบียบวิธีการศึกษา (Methodology)

ขอบเขตการศึกษา จากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนไปพร้อมๆ กับการดำเนินนโยบายตามแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย การวิจัยนี้จึงทำการศึกษาจากข้อมูล ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนจากทุกหมู่บ้านจำนวน 23 หมู่บ้าน [6] ในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ และเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงเดือน พฤษภาคม 2567 ถึง เดือน เมษายน 2568

ประชากรในการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลุ่มประชากร คือ 1) ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นประชากรแบบไม่ทราบขนาด และ 2) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งหมด 21 คน การสุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ และแบบอาสาสมัคร เพื่อมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 150 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ฯ ใช้วิธีสุ่มแบบอาสาสมัคร ซึ่งเจ้าหน้าที่ทุกคนสมัครใจเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวน 21 คน

การกำหนดขนาดตัวอย่าง (N) คำนวณตามสูตรของ Hsieh, Bloch, and Larsen (1998) [18]

สูตรที่ 1 สูตรคือ $n = \frac{(Z_{1-\frac{\alpha}{2}} + Z_{1-\beta})^2}{P(1-P)(Ln\ OR)^2}$ สูตรนี้สำหรับตัวแปรอิสระ 1 ตัว

สูตรที่ 2 เมื่อตัวแปรอิสระ เพิ่มเป็นหลายตัว ให้นำ n จากสูตรที่ 1 มาแทนในสูตรที่ 2 สูตรคือ $N = \frac{n}{1-R^2}$

ในการวิจัยนี้กำหนด α = 0.25 ความเชื่อมั่น 75 % ในการคัดเลือกตัวแปรอิสระเข้าสู่โมเดล Binary Logistic Regression เนื่องจากการวิจัยนี้ใช้ตัวแปรอิสระเพียง 3 ตัว เพื่อป้องกันการตัดตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงซ้อนกับตัวแปรอื่นออกไปจากการวิเคราะห์ ตามแนวทางของ Hosmer and Lemeshow (2000)

จาก สูตรที่ 1 แทนค่า α = 0.25 , 1- β = 0.80 , P=0.5 , Ln OR = 1.5

ได้ $n = \frac{(Z_{1-\frac{0.25}{2}} + Z_{0.80})^2}{0.5(0.5)(1.5)^2}$ = 96.6

จากสูตรที่ 2 แทนค่า n = 96.6 , และกำหนด R^2 = 0.3 (R^2 =ค่าความแปรปรวนของตัวแปรอิสระที่สนใจ ซึ่งถูกอธิบายด้วยตัวแปรอิสระอีก 2 ตัวที่เหลือ สมมติว่ามีความสัมพันธ์กันเล็กน้อยที่ R^2 = 0.3)

ได้ $N = \frac{96.6}{1-0.3}$ = 138

การวิจัยนี้มีจึงเลือกกลุ่มตัวอย่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน จำนวน 150 คน เพื่อให้ครอบคลุมขนาดตัวอย่าง (N) ที่คำนวณได้

เครื่องมือการวิจัย ออกแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของผู้ตอบ และประเภทกลุ่มผู้ที่ยังไม่มีความรู้หรือมีความรู้น้อยด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กับกลุ่มผู้มีความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ผู้ตอบกำหนดตนเอง

ตอนที่ 2 แบบถามระดับความเข้าใจของวิสาหกิจชุมชน อบต.บางพลีใหญ่ ฯ ต่อการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3 ด้าน ประยุกต์ใช้แนวทางตามแผนผังของสำนักโลจิสติกส์ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ [4] คือ ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา และด้านมุมมองด้านสิ่งแวดล้อม โดยปรับรายละเอียดให้เหมาะสมกับวิสาหกิจชุมชน

ตอนที่ 3 แบบถามระดับความเข้าใจของวิสาหกิจชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยใช้แนวคิดของพอตเตอร์ [10] และการทบทวนวรรณกรรม [12-13] ได้แบบสอบถาม ด้านการสร้างความแตกต่าง ด้านการมีความยืดหยุ่น และด้านการสร้างนวัตกรรม

ตอนที่ 4 ข้อถามเฉพาะผู้ประกอบการของวิสาหกิจชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ศึกษาระดับความเข้าใจต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในปี พ.ศ.2566 และปี พ.ศ.2567 ใช้แนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรม [9,17] ได้ประเภทของต้นทุน คือ ต้นทุนการจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบ ต้นทุนการผลิต(ค่าแรง) ต้นทุนการขนส่งกระจายสินค้า ค่าใช้จ่ายในการจัดการของเสียและจำนวนสินค้าที่ลูกค้าส่งคืน

แบบสอบถามตอนที่ 4-2 เป็นข้อคำถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามทั้งฉบับมีผลการประเมินเชิงเนื้อหา(IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ค่ามากกว่า 0.50 ทุกข้อ และนำไปทดลอง(Try-out) กับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ จำนวน 30 คน แล้วนำผลมาปรับปรุงและหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์ครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่น 0.78

การรวบรวมข้อมูล ใช้การลงภาคสนามแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างวิสาหกิจชุมชนที่กำหนด ในกรณีที่มีผู้ไม่สะดวกในการทำแบบสอบถามด้วยตนเอง คณะผู้วิจัยใช้วิธีพูดคุยสอบถามตามหัวข้อแบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน กันยายน พ.ศ.2567 นำข้อมูลมากำหนดเป็นตัวแปร ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชุน ตัวแปร คือ เพศ = gender อายุ = age ระดับการศึกษา = ตัวแปร edu ประเภทของผู้เกี่ยวข้อง = ตัวแปร Group และ ประเภทกลุ่มความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม = ตัวแปร type

2) การศึกษาระดับความเข้าใจต่อการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตัวแปรกระบวนการภายใน (INNER) ตัวแปรการเรียนรู้และการพัฒนา (LEARNING) ตัวแปรมุมมองด้านสิ่งแวดล้อม (EVI)

3) การศึกษาระดับความเข้าใจต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ตัวแปรการสร้างความแตกต่าง (DIFF) ตัวแปรการมีความยืดหยุ่น (RESIL) ตัวแปรการสร้างนวัตกรรม (INNO)

4) การศึกษาระดับความเข้าใจต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ตัวแปรคือ ต้นทุนการจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบ ต้นทุนการผลิต(ค่าแรง) ต้นทุนการขนส่งกระจายสินค้า ค่าใช้จ่ายในการจัดการของเสีย และจำนวนสินค้าที่ลูกค้าส่งคืน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบการของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีการบันทึกยอดค่าใช้จ่าย จึงใช้วิธีการให้ผู้ตอบประมาณสัดส่วนเปอร์เซ็นต์ค่าใช้จ่ายของปีพ.ศ. 2566 และปี พ.ศ. 2567 แล้วทีมวิจัยนำมาเปรียบเทียบเป็นผลการดำเนินการ 2 แบบ คือ เท่าเดิมหรือลดลง และ เพิ่มขึ้น

5) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจต่อการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามข้อ 2) และความเข้าใจต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ตามข้อ 3)

6) ศึกษาตัวแปรสำคัญในการเพิ่มระดับความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเตรียมให้ข้อมูลเป็นวิธีการศึกษาด้วยวิธีวิเคราะห์การถดถอยไบนารีโลจิสติกส์ (Binary Logistic Regression) มีตัวแปร 2 ประเภท

(1) ตัวแปรตาม (Dependent Variable , Response Variable ; Y) มี 1 ตัวแปร เป็นประเภทเป็นตัวแปรเชิงกลุ่มมีค่าได้แค่เพียง 2 ค่า (Dichotomous variable) คือ ประเภทของผู้ตอบ (type ; Y) ตามกลุ่มความรู้ด้านโลจิสติกส์สีเขียวหรือการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่ผู้ตอบเป็นผู้กำหนดเอง โดยใช้สัญลักษณ์ ดังนี้

Y= 1 หมายถึง กลุ่มผู้ที่ยังไม่มีความรู้หรือมีความรู้น้อยด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

และ Y= 2 หมายถึง กลุ่มผู้มีความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(2) ตัวแปรอิสระ (Independent Variable , Predictor Variable) มี 3 ตัวแปร คือตัวแปรการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ตัวแปรกระบวนการภายใน (INNER ; X_1) ตัวแปรการเรียนรู้และการพัฒนา (LEARNING ; X_2) ตัวแปรมุมมองด้านสิ่งแวดล้อม (EVI ; X_3)

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) อธิบายข้อมูลทั่วไป และระดับความเข้าใจของการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ระดับความเข้าใจของการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และหาค่าความถี่ของจำนวนผู้ประกอบการที่มีผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจต่อการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและความเข้าใจต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ใช้สถิติอนุมาน (Inferencial Statistics) ด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ส่วนการศึกษาตัวแปรสำคัญในการเพิ่มระดับความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยไบนารีโลจิสติกส์ ด้วยการสร้างโมเดลBinary Logistic Regression ด้วยนัยสำคัญ 0.25 [17]

ผลการศึกษา (Research Results)

ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี พบว่าเป็นผู้ที่ยังไม่มีความรู้หรือมีความรู้น้อยในความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีจำนวนมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 55.56) ของทั้งหมด

ความเข้าใจต่อการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่

Table 1. The Understanding Green Supply Chain Management of Community Enterprises in Bang Phli Yai Subdistrict Administrative Organization

Variables	Mean	sd.	Result
Internal l Management	4.43	0.71	High
Learning and Development	4.35	0.64	High
Environmental Perspective	4.28	0.61	High
Total	4.38	0.46	High

การจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในภาพรวม ของวิสาหกิจชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการตามมาตรฐานระดับสูงมีค่าเฉลี่ย 4.38 แสดงถึงความเข้าใจต่อการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ระดับสูง ด้านที่สูงสุด คือ ด้านกระบวนการภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.43 โดยด้านที่ต่ำสุด คือ ด้านมุมมองด้านสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ย 4.28 ในด้านย่อยที่ต่ำสุดคือ การบำบัดน้ำเสียจากการผลิต ค่าเฉลี่ย 4.18

ความเข้าใจต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่

Table 2. The Understanding Competitive Advantage of Community Enterprises in Bang Phli Yai Subdistrict Administrative Organization

Variables	Mean	sd.	Result
Difference	4.30	0.57	High
Resilient	4.19	0.70	High
Innovation	4.19	0.68	High
Total	4.24	0.44	High

การสร้างความได้เปรียบ ของวิสาหกิจชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ และผู้เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการตามมาตรฐานระดับสูงมีค่าเฉลี่ย 4.24 แสดงถึงความเข้าใจต่อการสร้างความได้เปรียบ ระดับสูงทุกด้าน โดยด้านที่สูงสุด คือ ด้านการสร้างความแตกต่างมีค่าเฉลี่ย 4.30 โดยข้อย่อยในด้านนี้ที่มีระดับสูงที่สุดคือ “การคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค” ด้านระดับสูงต่อมา คือ ด้านการมีความยืดหยุ่นมีค่าเฉลี่ย 4.19 และ ด้านการสร้างนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ย 4.19

ผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

Table 3. The Number of Community Enterprise Entrepreneurs in Bang Phli Yai Subdistrict Administrative Organization with Good Performance, based on Comparative Opinions between 2024 and 2023.

Group	Decrease or Remain (Good Performance)	Increase	Total (persons)
Low Knowledge Group	26	57	83
High Knowledge Group	52	15	67
Total	78	72	150

ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ต้นทุนการจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบ ต้นทุนการผลิต(ค่าแรง) ต้นทุนการขนส่งกระจายสินค้า ค่าใช้จ่ายในการจัดการของเสีย และจำนวนสินค้าที่ลูกค้าส่งคืน พบว่า ในจำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ จำนวน 150 คน ผู้ที่มีผลประกอบการที่ดี มีจำนวน 78 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้ประกอบการที่อยู่ในกลุ่มที่มีความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำนวน 52 คน คิดเป็น 66.67 % แสดงได้ว่าการมีความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสามารถส่งผลต่อการดำเนินงานให้มีผลประกอบการที่ดีได้

ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจต่อการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และความเข้าใจต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจต่อการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และความเข้าใจต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นต่อกันระดับปานกลาง และเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้นแบบเพียร์สัน (Pearson’s Correlation Coefficient) ได้ r = 0.588

ศึกษาตัวแปรสำคัญในการเพิ่มความรู้ของการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป็นการศึกษาโมเดลความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจต่อการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่มีต่อกลุ่มของการมีกับกลุ่มที่ยังไม่มีหรือมีความรู้น้อยด้านโลจิสติกส์สีเขียวได้แบบจำลองในการแบ่งกลุ่ม (Classification) ตาม Binary Logistic

Regression Model ที่ระดับความเชื่อมั่น (Confidence Level) %75 (ระดับนัยสำคัญ 0.25) ได้โมเดลดังนี้

$$Ln\left(\frac{p}{1-p}\right) = 2.165 - 0.696X_1 - 0.309X_2 + 0.460X_3$$

หรือสมการ p = $p(Y=1) = \frac{1}{1+\exp(-(2.165-0.696X_1-0.309X_2+0.460X_3))}$

เมื่อ X_1 คือ กระบวนการภายใน

X_2 คือ การเรียนรู้และการพัฒนา

X_3 คือ มุมมองด้านสิ่งแวดล้อม

Table 4. Model Fitting Information on Likelihood Ratio Tests (**Significance level = 0.25)

Likelihood Ratio Tests		
Chi-Square	df	Sig.
3.538	3	.316

Table 5. Wald Test for Binary Logistic Regression (**Significance level = 0.25)

Variable	B	S.E.	Wald	Sig.	Exp(B)
Internal Management (INNER ; X_1)	-0.696	0.591	1.384	0.239**	0.499
Learning and Development (LEARNING ; X_2)	-0.309	0.453	0.466	0.495	0.734
Environmental Perspective (ENVI ; X_3)	0.460	0.368	1.564	0.211**	1.584
Constant	2.165	1.638	1.746	0.186	8.713

จากโมเดลแสดงว่าตัวแปรอิสระที่สำคัญ (ค่า Wald Test มากที่สุด) คือ มุมมองด้านสิ่งแวดล้อม(ENVI) มีผลต่อการเพิ่มระดับความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือทำให้โอกาสในการเข้าอยู่ในกลุ่มผู้มีความรู้ด้านโลจิสติกสีเขียวหรือการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มมากกว่าตัวแปรอิสระตัวอื่น โดยโมเดลนี้มีค่าเปอร์เซนต์การทำนายถูกต้อง (Percentage of Accuracy) เท่ากับ %57.33 ตาม Table 6

ค่าประสิทธิภาพโมเดล = Percent of Accuracy

= (68%100 × 150/(18+

= 57.33 %

Table 6. The Percentage of Accuracy Table

Group	Predicted Value		Total
Observed Value	Low Knowledge Group	High Knowledge Group	
Low Knowledge Group	68	15	83
High Knowledge Group	49	18	67
Total	117	33	150

สรุปและการอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)

1. การจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ด้านมุมมองสิ่งแวดล้อม ในประเด็น “การบำบัดน้ำเสียจากการผลิต” เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของวิสาหกิจชุมชนในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน สะท้อนให้เห็นว่าสังคมควรมีความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติของโลกที่นับวันมีการลดลงอย่างรวดเร็ว ควรมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ ในทุกกิจกรรมเป็นการให้ความสำคัญกับการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและให้คุณค่ากับการรักษาธรรมชาติ

เช่น มีการบำบัดน้ำเสียก่อนส่งสู่ธรรมชาติ การลดการใช้พลังงาน การบริหารจัดการขยะ การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สอดคล้องกับแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม [3] ที่สนับสนุนให้ทุกสังคมปรับพฤติกรรมให้เป็นพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพราะพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมช่วยลดปัญหาโลกร้อน มลพิษ และการเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ และเป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs (Sustainable Development Goals) เพื่อเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลกอย่างรวดเร็ว ที่จะส่งผลกระทบต่อมนุษย์ในหลากหลายมิติ สอดคล้องกับ ชาญชัย เมธาวิรุฬห์ [19] ศึกษาเรื่อง ความสำคัญของการจัดการโซ่อุปทานสีเขียวต่อผลการดำเนินงานห่วงโซ่อุปทานและความยั่งยืนของการจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจโรงแรม พบว่า ความยั่งยืนของการจัดการโซ่อุปทานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สามารถก่อให้เกิดผลการดำเนินงานห่วงโซ่อุปทานด้านต้นทุน ความยืดหยุ่น และความน่าเชื่อถือที่ดีขึ้นได้ การบำบัดน้ำเสียจากการผลิตของวิสาหกิจชุมชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ ย่อมสามารถสร้างผลการดำเนินงานห่วงโซ่อุปทานที่ดีขึ้นแก่วิสาหกิจชุมชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายพิณ ปั้นทองและไชยนันท์ ปัญญาศิริ [20] เรื่อง ตัวแบบประสิทธิภาพการจัดการของอุตสาหกรรมฟอกย้อมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ที่พบว่าการตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมควรมีอยู่ในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การออกแบบ การคัดเลือกวัตถุดิบ การผลิต การกระจายสินค้า การใช้ การนำมาใช้ใหม่ รวมไปถึงการกำจัดสินค้า ซึ่งก็คือรวมถึง การกำจัดของเสียด้วย ซึ่งกระบวนการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและส่งผลดีผลการดำเนินของธุรกิจ สอดคล้องกับ อุบลวรรณ สุวรรณภูสิทธิ์, อดิลล่า พงศ์ยี่หล้า และพาชิตชนัต ศิริพานิช [16] ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการบริหารกิจกรรมพื้นฐานของห่วงโซ่คุณค่า และความสามารถเชิงนวัตกรรมกับผลการดำเนินงานของกิจการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (โอทอป) กลุ่มเอ ในประเทศไทย พบว่าการบริหารกิจกรรมพื้นฐานของห่วงโซ่แห่งคุณค่าด้านการจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การกระจายสินค้า การตลาดและการขาย และ การบริการลูกค้า ความสัมพันธ์ในเชิงบวกและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลการดำเนินงาน

2. การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

การวิจัยนี้พบว่า ระดับความเข้าใจของวิสาหกิจชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ที่มีต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน มีความเข้าใจในระดับสูงที่ด้าน “การสร้างความแตกต่าง” โดยให้ความสำคัญกับ “การคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค” สะท้อนให้เห็นว่า ในสภาวะการค้าขายที่มีคู่แข่งจำนวนมาก ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ มีความเข้าใจดีว่าสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน ควรมีความแตกต่างจากคู่แข่ง เช่น การสร้างความแตกต่างให้กับตัวสินค้า/ผลิตภัณฑ์ การทำสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทำตามกระแสบริโภคนิยมในสังคมปัจจุบัน (สินค้าเพื่อสุขภาพ สินค้าชลอวัย ฯลฯ) การทำสินค้าหรือผลิตภัณฑ์คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค เป็นต้น สอดคล้องกับ วรรณิดา สารีคำ, จักเรศ เมตตะธำรง และจันทิมา พรหมเกษ [10] ศึกษาเรื่อง การจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ของวิสาหกิจชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่าการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย การจัดซื้อจัดหาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การออกแบบและสร้างสรรค์ การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การกระจาย และส่งมอบสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ส่งผลทำให้วิสาหกิจชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีต้นทุนในการดำเนินงานต่ำลง ส่งผลกำไรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมียอดจำหน่ายสินค้าที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการตอบสนองที่ตรงกับความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้า โดยการสร้างความแตกต่างด้วยพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นพฤติกรรมที่ทำง่าย ทำได้ในทุกขั้นของการผลิต สอดคล้องกับ ศิวกร อโนรีย์ [12] ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดราชบุรี พบว่าปัจจัยความได้เปรียบในการแข่งขัน ด้านการสร้างความแตกต่าง ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการ และการให้ความสำคัญกับ “การคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค” ของวิสาหกิจชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ สอดคล้องกับ ศิริรัตน์ เซ็งเส็ง, ขวัญนรี กล้าปราบโจร, ฐิติพร พระโพธิ์, สร้อยเพชร ลิสนิ, บุศรินทร์ แสงสว่าง [21] ศึกษาเรื่อง แนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า องค์ประกอบเพื่อใช้ในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืนของ วิสาหกิจชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี มีองค์ประกอบหนึ่งคือ การปรับปรุงคุณภาพสินค้า

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

การวิจัยนี้พบว่าความสัมพันธ์ของความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก แสดงถึงหลักการว่าหากมีความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะส่งผลดีต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งท้ายที่สุดส่งผลดีต่อผลการดำเนินการ โดยผลการวิจัยพบตัวแปรสำคัญ

ในการเพิ่มความรู้ของการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คือ ตัวแปรมุมมองด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการสร้างความเข้าใจของวิสาหกิจชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ให้มีความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมทางด้านมุมมองสิ่งแวดล้อมในประเด็นที่พบจากข้อสรุปที่ 1 คือ ประเด็น “การบำบัดน้ำเสียจากการผลิต” จะทำให้วิสาหกิจชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่มีความรู้ด้านการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และท้ายที่สุดส่งผลดีต่อผลการดำเนินการ ส่งผลให้ธุรกิจเกิดผลการดำเนินงานที่ดี สอดคล้องกับ ทำนอง ชิดชอบ และนลิน เพียรทอง [1] จากงานวิจัยเรื่อง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของแรงผลักดันการจัดการโซ่อุปทานสีเขียวและผลการดำเนินธุรกิจของอุตสาหกรรมการผลิตในประเทศไทย ที่พบว่า การจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจะเป็นกุญแจสำคัญที่ช่วยให้ผู้ประกอบการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ สามารถเพิ่มศักยภาพหรือความได้เปรียบทางการแข่งขัน ช่วยลดต้นทุนรวมของธุรกิจ และที่สำคัญมีส่วนช่วยในการลดปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้ธุรกิจสามารถแข่งขันและดำเนินงานได้อย่างยั่งยืน

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ควรพัฒนาความรู้ของชุมชนเรื่องการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อทำให้ผู้ประกอบการในวิสาหกิจชุมชนเข้าใจกระบวนการของการจัดการโซ่อุปทานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือ กรีนโลจิสติกส์ ให้มากขึ้น โดย 1) สนับสนุนการเพิ่มความรู้ให้ผู้ประกอบการเพื่อยกระดับพัฒนาศักยภาพของความรู้ด้าน“มุมมองด้านสิ่งแวดล้อม” โดยเน้นที่ “การบำบัดน้ำเสียจากการผลิต” 2) ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน จากความแตกต่างของสินค้าและผลิตภัณฑ์ ด้วยการให้ความรู้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ว่า ควรมีจุดเด่นโฆษณาสินค้าที่เห็นชัดเจนในขั้นตอนของการผลิตสินค้าที่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค 3) ในส่วนการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันด้านความยืดหยุ่นและด้านการสร้างนวัตกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ควรให้ความรู้วิสาหกิจชุมชนให้มีการเตรียมความพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามกระแสโลกยุคปัจจุบัน และมีความสามารถในการตอบสนองลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการปรับปรุงสินค้าให้เห็นการสร้างนวัตกรรมใหม่เสมอ เพื่อให้วิสาหกิจชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ มีผลประกอบการที่ดีและขณะเดียวกันก็เป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนไปด้วย

References

[1] Chidchob, T., & Pianthong, N. (2019). The causal model of transformational driving force, green supply chain management, and business performance of manufacturing in Thailand: Literature review. *Modern Management Frontier Journal*, *16*(2), 127–140. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/stou-sms-pr/article/view/168368

[2] Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning. (2022). *Guidelines for environmental conservation*. Cultural and Natural Environmental Management Bureau.

[3] Thammawimutti, A., & Chuntuk, T. (2017). Innovative and creative human capital of community enterprise entrepreneurs. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, *10*(1), 1572–1589.

[4] Division of Logistics Department of Industrial Promotion. (2016). Logistics story, logistics forum. *Logistics Forum*, *8*(4), 4–5. https://dol.dip.go.th/uploadcontent/DOL/Anurat2560/Forum34_(3)final.pdf

[5] National Statistical Office. (2024). *The 2023 household socio-economic survey*. Ministry of Digital Economy and Society. https://www.nso.go.th/public/e-book/Analytical-Reports/Income-2566/58/

[6] Bang Phli Yai Subdistrict Administrative Organization. (2022). *Local development plan (2023-2027)*. Strategy and Planning Division, Office of the Permanent Secretary, Bang Phli Yai Subdistrict Administrative Organization. https://bangpleeyai.go.th/public/list/data/detail/id/2912/menu/1196/page/3/catid/2

[7] Ministry of Agriculture and Cooperatives. (2022). *Community Enterprise Promotion Act, B.E. 2548 (2005)*. https://www.moac.go.th/site-home

[8] Klinkhajon, S., Nilsamuk, P., & Pipatprapa, A. (2022). Effects of market orientation and green supply chain management on a development of environmental sustainability of Northeast of Thailand’s hotel business. *Journal of Liberal Arts and Management Science Kasetsart University*, *9*(1), 66–80.

[9] Disson, A. (2017). *Green logistics model on inventory management trend of corporate community in agricultural and food product for inventory sustainable management* [Master's thesis, Rajamangala University of Technology Krungthep].

[10] Sareekham, W., Mettathamrong, J., & Phromket, C. (2021). The competitive advantage with green supply chain management of community enterprises in the Northeastern, Thailand. *Journal of Accountancy and Management Mahasarakham University*, *13*(3), 70–87.

[11] Porter, M. E. (1980). *Competitive strategy: Techniques for analyzing industries and competitors*. Free Press.

[12] Anoree, S. (2021). *Factors affecting competitive advantage and success of entrepreneurs and small and medium enterprises in Ratchaburi Province* [Master's thesis, Silpakorn University]. http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3586/1/61602326.pdf (In Thai)

[13] Teepapal, P., & Teepapal, T. (2016). *Strategic management*. Amorn Printing.

[14] Chummee, P. (2022). Competitive advantage of community enterprise, Pathum Thani Province. *Journal of Buddhist Philosophy Evolved*, *6*(2), 507–517.

[15] Nakkasem, W., & Pasunon, P. (2018). Factors affecting the competitive advantage of service business entrepreneurs in Bangkok. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences, and Arts)*, *11*(1), 2148–2176.

[16] Suwannapusit, U., Pongyeela, A., & Siripanit, P. (2016). The causal relationships between the management activities of the value chain and innovative capability with the performance of One Tambon One Product (OTOP) Group A in Thailand. *Journal of Industrial Technology Ubon Ratchathani Rajabhat University*, *6*(2), 51–62.

[17] Casella, G., & Berger, R. L. (2002). *Statistical inference* (2nd ed.). Thomson Learning.

[18] Hsieh, F. Y., Bloch, D. A., & Larsen, M. D. (1998). A simple method of sample size calculation for linear and logistic regression. *Statistics in Medicine*, *17*(14), 1623–1634.

[19] Meathawiroon, C. (2023). The importance of green supply chain management on supply chain performance and sustainable supply chain management in the hotel industry. *Journal of Economics and Management Strategy*, *10*(1), 185–202.

[20] Panthong, S., & Panyasiri, C. (2019). An efficiency management model of environmentally friendly dyeing industry in Thailand. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, *12*(28), 138–149.

[21] Chengseng, S., Klaprabchone, K., Prapho, T., Lissani, S., & Sangsawang, B. (2019). Guideline for creating a sustainable competitive advantage of the community enterprises in Kanchanaburi Province. *Proceedings of the 10th National & International Conference, Suan Sunandha Rajabhat University*, 524–535. http://www.journalgrad.ssru.ac.th/index.php/8thconference/article/view/2014